

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

ПУТІВНИК

ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯ
З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

ДЛЯ РОДИН
ВЕТЕРАНІВ

ДЛЯ РОДИН
ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

ДЛЯ РОДИН
ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ

ДЛЯ РОДИН
ЗАГИБЛИХ

УКРАЇНСЬКИЙ
ВЕТЕРАНСЬКИЙ
ФОНД

Міністерство
у справах
ветеранів
України

Міністерство
оборони
України

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	3
1.1. ВИПЛАТИ, НА ЯКІ МОЖУТЬ ПРЕТЕНДУВАТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ, ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ЗІ СЛУЖБИ	3
1.2. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я?	4
1.3. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я (ЗА НАЯВНОСТІ ІНВАЛІДНОСТІ)?	6
1.4. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА ВІКОМ?	7
1.5. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ ЧЕРЕЗ СІМЕЙНІ ОБСТАВИНИ АБО З ІНШИХ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН?	8
1.6. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ (ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІЗ ЧИСЛА ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА)	10
1.7. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗВІЛЬНЕННЯМ З ПОЛОНУ	12
1.8. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ПРИЗНАЧЕННЯМ (ОБРАННЯМ) НА ПОСАДУ АБО ПЕРЕБУВАННЯМ НА ПОСАДІ СУДДІ	13
2. ШЛЯХ РОДИНИ У ВИПАДКУ ЗАГИБЕЛІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ	14
2.1. СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТА ПІЛЬГИ ДЛЯ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ	14
3. ШЛЯХ РОДИНИ, ЯКЩО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ ЗНИК БЕЗВІСТІ	17
4. ШЛЯХ РОДИНИ, ЯКЩО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ ПОТРАПИВ У ПОЛОН	18

ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Відповідно до пункту 233 Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, яке затверджено Указом Президента України № 1153/2008 від 10.12.2008, військовослужбовці, які хочуть звільнитися з військової служби, мають підготувати **рапорти** та **документи, що підтверджують підстави звільнення**.

У рапортах мають бути зазначені:

- підстави звільнення з військової служби;
- думка військовослужбовця щодо його бажання проходити службу у військовому резерві Збройних Сил України за відповідною військово-обліковою спеціальністю;
- районний (міський) територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, куди повинні надіслати особову справу військовослужбовця.

Документи: При звільненні військовому видають припис, службову характеристику, грошовий атестат, речовий атестат (якщо він звільняється в запас), медична книжка (для деяких посад військовослужбовців).

ВИПЛАТИ

1.1.

НА ЯКІ МОЖУТЬ ПРЕТЕНДУВАТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ
ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА

ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Питання регулюється Розділом XXXII Наказу Міністерства Оборони від 07.06.2018 року № 260 та п. 2 статті 15 Закону України "Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

Військовослужбовцям, які звільняються зі служби за станом здоров'я, **ОГД виплачують в розмірі 50% місячного грошового забезпечення** за кожний повний календарний рік служби на підставі рапорту.

Виплати мобілізованим військовослужбовцям здійснюються згідно з постановою КМУ «Про затвердження Порядку та умов виплати деяким категоріям військовослужбовців одноразової грошової допомоги у разі звільнення з військової служби» від 17.09.2014 № 460.

Військовослужбовцям, яких призвали на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або на військову службу за призовом осіб з-поміж резервістів в особливий період та звільняються зі служби, виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 4% місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний місяць служби, але не менш як 25% місячного грошового забезпечення.

КОМПЕНСАЦІЯ ВАРТОСТІ

НЕОТРИМАНОГО РЕЧОВОГО МАЙНА

Питання регулюється Наказом Міноборони України № 232 від 29.04.2016 «Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту».

Для отримання компенсації військовому під час звільнення зі служби або переведенні до іншого військового формування, потрібно одержати довідку про вартість речового майна. Цю довідку видає речова служба військової частини, виходячи із закупівельної вартості майна, розрахованої станом на 1 січня поточного року. Форма довідки затверджена постановою Кабміну № 178 від 16 березня 2016 року.

Для отримання такої виплати обов'язково треба написати рапорт, який необхідно подати до видання наказу про звільнення.

Згідно з пунктом 17 розділу III Інструкції про організацію речового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України в мирний час та особливий період мобілізовані військовослужбовці звільняються у запас у тій формі одягу, що була в їх особистому користуванні, при цьому предмети речового майна, які не були видані (незалежно від причини), під час звільнення не видаються. За бажанням вони можуть звільнитися в запас у власному цивільному одязі.

Враховуючи викладене вище, під час звільнення військовослужбовець, призваний за мобілізацією, не має заборгованості за недоотримане речове майно, відповідно грошова компенсація не нараховується.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА НЕВИКОРИСТАНІ ДНІ ДОДАТКОВОЇ ВІДПУСТКИ

В РОЦІ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Питання регулюється ст. 16-2 Закону України "Про відпустки", п.12 частини першої ст. 12. Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», п. 14 ст. 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», п. 3 розділу XXXI Наказу Міністерства оборони України від 07.06.2018 року № 260 "Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам».

Додаткові відпустки в особливий період та під час дії воєнного стану за загальним правилом не надаються. Однак припинення надання відпустки не означає припинення права на таку відпустку, яке **можна реалізувати двома способами:**

1. Надати військовому відпустку після закінчення відповідного періоду;
2. Надати грошову компенсацію відпустки військовому під час звільнення

Якщо військовослужбовці не використають щорічну основну або деякі види додаткових відпусток, то їм мають виплатити грошову компенсацію. Для цього під час звільнення треба написати відповідний рапорт.

1.2. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я?

КРОК 1. Отримати направлення на проходження ВЛК. Направлення підписують за поданням вашого командира начальником штабу (від начальника штабу полку та вище) або начальником служби персоналу (від начальника управління роботи з особовим складом об'єднання та вище) із посиланням на рішення командира військовослужбовця, який подав рапорт. Разом з направленням до ВЛК треба подати медичну книжку, військовий квиток, посвідчення офіцера, фото 3 x 4 см без головного убору (при направленні на амбулаторний огляд), а також службову характеристику для проведення ВЛК та медичну характеристику (подавати їх під час воєнного стану не обов'язково, однак, рекомендовано). У випадку направлення на огляд з приводу поранень, травм, контузій, каліцтв, отриманих під час проходження військової служби, також треба подати оригінал довідки про обставини травми, поранення, контузії або каліцтва. Можна подати копії цих документів, які завірять відповідні посадові особи з проставлянням гербової печатки військової частини.

КРОК 2. Пройти ВЛК та отримати висновок про непридатність за станом здоров'я військової служби або про тимчасову непридатність до військової служби з переоглядом через 6-12 місяців. Якщо в період оформлення звільнення за станом здоров'я ви за станом здоров'я не спроможні виконувати свої службові обов'язки, ВЛК може видати вам постанову про звільнення від виконання службових обов'язків.

КРОК 3. ВЛК надсилає висновок за результатами проведення медичного огляду до в/ч. Служба персоналу в/ч оформлює необхідні документи та надсилає їх посадовій особі, яка уповноважена ухвалювати рішення про Ваше звільнення за станом здоров'я.

КРОК 4. Подати рапорт про звільнення за станом здоров'я безпосередньому командирі. У рапорті описати наявні проблеми зі здоров'ям; якщо вони настали внаслідок загострення хронічного захворювання чи раніше отриманих травм/поранень – вказати це.

КРОК 5. Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини видається **наказ про звільнення.**

КРОК 6. Ви здаєте справи та посаду, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходите відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини має бути повністю забезпечена грошовим, продовольчим і речовим забезпеченням. Військовослужбовець до проведення з ним усіх необхідних розрахунків не виключається без його згоди зі списків особового складу військової частини.

Направлення підписують за поданням вашого командира начальником штабу або начальником служби персоналу. Разом з направленням треба подати медичну книжку, військовий квиток, посвідчення офіцера, фото 3х4см, службову характеристику для проведення ВЛК та медичну характеристику (рекомендовано). У випадку направлення на огляд з приводу поранення (травм, контузій, каліцтва), отриманого під час проходження військової служби, також треба подати оригінал (завірену копію) довідки про обставини поранення.

ОТРИМАТИ НАПРАВЛЕННЯ НА ВЛК

Отримати висновок про непридатність або тимчасову непридатність до військової служби.

ПРОЙТИ ВЛК

ВЛК НАДСИЛАЄ ВИСНОВОК ДО В/Ч

Служба персоналу в/ч оформлює необхідні документи та надсилає їх посадовій особі, яка уповноважена ухвалювати рішення про ваше звільнення за станом здоров'я.

ПОДАТИ РАПОРТ

про звільнення за станом здоров'я командирі. У рапорті описати проблеми зі здоров'ям; вказати, якщо вони настали внаслідок хронічного захворювання чи раніше отриманих травм/поранень.

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

НАКАЗ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ

Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини видається наказ про звільнення.

ЗДАТИ СПРАВИ ТА ПОСАДУ

Ви здаєте справи та посаду, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходите відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я?

ПОКРОКОВИЙ АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

ІЛЮСТРАЦІЯ 1
АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я

1.3. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

**ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я
(ЗА НАЯВНОСТІ ІНВАЛІДНОСТІ)?**

КРОК 1. Подати рапорт про звільнення за станом здоров'я безпосередньому командирі. Його можуть розглядати до 30 днів. До рапорту потрібно додати **документи, що підтверджують інвалідність:**

- довідку до акту огляду МСЕК або рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи
- пенсійне посвідчення;
- посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги.

КРОК 2. Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини вам видадуть **витяг з наказу.**

КРОК 3. Ви здаєте справи і посаду, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходите відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини має бути повністю забезпечена грошовим, продовольчим і речовим забезпеченням. До проведення з військовослужбовцем усіх необхідних розрахунків, його не виключають (без його згоди) зі списків особового складу військової частини. Справу військовослужбовця, виключеного зі списків особового складу військової частини, направляють до ТЦК та СП за місцем проживання.

КРОК 4. У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання для взяття на військовий облік **прибути у ТЦК та СП**, що зазначений у приписі.

Рапорт на звільнення за станом здоров'я подається командирі. Його можуть розглядати до 30 днів. До рапорту потрібно додати:

- довідку до акту огляду МСЕК або рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи;
- пенсійне посвідчення;
- посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги.

ІЛЮСТРАЦІЯ 2

АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я (ЗА НАЯВНОСТІ ІНВАЛІДНОСТІ)

1.4. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

**ЗА ВІКОМ
ПІСЛЯ 60* РОКІВ?**

*для вищого офіцерського складу – 65 років

КРОК 1. Після досягнення граничного віку перебування на військовій службі (60 років, а для осіб вищого офіцерського складу – 65) військовослужбовець має **подати на ім'я командира рапорт про звільнення** та додати до нього документи, які підтверджують право на звільнення у воєнний час: завірена копія паспорта, військовий квиток. У разі звільнення за віком проходження ВЛК не є обов'язковим.

КРОК 2. Дочекатися **видачі наказу про звільнення** військовослужбовця з військової служби та здати в установлені строки справи та посаду.

КРОК 3. Ви **здаєте справи та посаду**, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходите відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особі, звільненій з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини мають гарантувати грошове, продовольче і речове забезпечення. До проведення з військовослужбовцем усіх необхідних розрахунків, його не виключають (без його згоди) зі списків особового складу військової частини. Справу військовослужбовця, виключеного зі списків особового складу військової частини, направляють до ТЦК та СП за місцем проживання.

КРОК 4. У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання для взяття на військовий облік **прибути до ТЦК та СП**, що зазначений у приписі.

В/с має подати на ім'я командира рапорт про звільнення та додати до нього документи, які дають право на звільнення у воєнний час: завірена копія паспорта, військовий квиток. Проходити ВЛК не обов'язково.

**ПОДАТИ
РАПОРТ ПРО
ЗВІЛЬНЕННЯ**

1

Дочекатися
видачі наказу про звільнення з військової служби.

**ВИДАЧА
НАКАЗУ**

2

**ЗДАТИ
СПРАВИ
ТА ПОСАДУ**

Ви здаєте справи та посаду, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходите відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

3

**ПРИБУТИ
ДО ТЦК І СП**

У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання прибути до ТЦК і СП, зазначеного у приписі, для взяття на військовий облік.

4

ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ЗА ВІКОМ (ПІСЛЯ 60 РОКІВ)

ПОКРОКОВИЙ
АЛГОРИТМ
ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

ІЛЮСТРАЦІЯ 3
АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА ВІКОМ

1.5. ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

**ЧЕРЕЗ СІМЕЙНІ ОБСТАВИНИ
АБО З ІНШИХ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН?**

Однією із підстав звільнення з військової служби військовослужбовців під час дії воєнного стану є підстави, передбачені статтею 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Згідно п. 3. ч.12 ст. 26 цього Закону, військовослужбовці звільняються з військової служби через сімейні обставини або з інших поважних причин на таких підставах:

ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

ЧЕРЕЗ СІМЕЙНІ ОБСТАВИНИ АБО З ІНШИХ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН

- військовослужбовці-жінки – у зв'язку з вагітністю;
- військовослужбовці-жінки, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також якщо дитина потребує домашнього догляду тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку;
- дружина, якщо обоє з подружжя проходять військову службу і мають дитину (дітей) до 18 років;
- перебування на утриманні у військовослужбовця 3 і більше дітей віком до 18 років (крім тих, які мають заборгованість із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму платежів за 3 місяці);
- військовослужбовці, які мають дитину (дітей) до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини (дітей) помер, позбавлений батьківських прав, визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім, оголошений померлим, відбуває покарання у місцях позбавлення волі, а також коли особа самостійно виховує та утримує дитину за рішенням суду або запис про батька такої дитини в Книзі реєстрації народжень здійснений на підставі частини першої статті 135 Сімейного кодексу України;
- військовослужбовці, які є усиновлювачами, на утриманні яких перебуває (перебувають) дитина (діти), яка (які) до моменту усиновлення була (були) дитиною-сиротою (дітьми-сиротами) або дитиною (дітьми), позбавленою (позбавленими) батьківського піклування, віком до 18 років, опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, патронатними вихователями, на утриманні яких перебуває дитина-сирота (діти-сироти) або дитина (діти), позбавлена (позбавлені) батьківського піклування, віком до 18 років;
- виховання військовослужбовцем дитини з інвалідністю віком до 18 років, у разі відсутності інших осіб, які зобов'язані її виховувати;
- утримання військовослужбовцем повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;
- виховання військовослужбовцем дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність, за умови що такі особи не мають інших працездатних осіб, зобов'язаних відповідно до закону їх утримувати;
- необхідність здійснювати постійний догляд за дружиною (чоловіком) з числа осіб з інвалідністю I чи II групи;
- необхідність здійснювати догляд за дружиною (чоловіком) з числа осіб з інвалідністю III групи, встановленої внаслідок онкологічного захворювання, відсутності кінцівок (кінцівки), кистей рук (кисти руки), стоп ніг (стопа ноги), одного з парних органів, або за наявності у дружини (чоловіка) з числа осіб з інвалідністю III групи онкологічного захворювання, психічного розладу, церебрального паралічу або інших паралітичних синдромів;
- необхідність здійснювати постійний догляд за одним із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка), який є особою з інвалідністю I чи II групи, за умови відсутності інших членів сім'ї першого чи другого ступеня споріднення такої особи або якщо інші члени сім'ї першого чи другого ступеня споріднення

самі потребують постійного догляду за висновком медико-соціальної експертної комісії або рішенням експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи;

- необхідність здійснювати постійний догляд за членом сім'ї другого ступеня споріднення, який є особою з інвалідністю I або II групи, за умови відсутності інших членів сім'ї першого та другого ступенів споріднення такої особи або якщо інші члени сім'ї першого та другого ступенів споріднення самі потребують постійного догляду за висновком медико-соціальної експертної комісії або рішенням експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи;

- у зв'язку з необхідністю здійснення опіки над особою, визнаною судом недієздатною, за умови що за такою особою не здійснюється піклування (опіка) іншими особами;

- якщо їхні близькі родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати або рідний (повнорідний чи неповнорідний) брат чи сестра) загинули або пропали безвісти під час безпосередньої участі у анти-терористичній операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії РФ у Донецькій та Луганській областях, а також під час забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України під час дії воєнного стану;

- якщо їхнім близьким родичам (чоловіку, дружині, сину, доньці, батьку, матері, рідному (повнорідному) брату чи сестрі) посмертно присвоєно звання Герой України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції Гідності (листопад 2013 року – лютий 2014 року).

КРОК 1. Подати рапорт про звільнення безпосередньому командирі. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту слід додати документи, перелік яких залежить від конкретних обставин:

- копія свідоцтва про одруження;
- висновок МСЕК або ЕКОПФО про необхідність здійснення постійного догляду;
- рішення суду про визнання особи недієздатною та призначення опікуна;
- копія свідоцтва про народження військовослужбовця або його дружини;
- копія свідоцтва про народження дитини;
- документ, що підтверджує здійснення догляду (наприклад - про призначення компенсації за догляд, що призначається фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду без провадження підприємницької діяльності на непрофесійній основі);
- довідка про склад зареєстрованих осіб у житловому приміщенні;
- акт обстеження побутових умов особи, що потребує догляду, інші документи, що підтверджують відсутність інших осіб, здатних здійснювати догляд;
- довідка МСЕК або ЕКОПФО про встановлення інвалідності;
- довідка (витяг) що підтверджує загибель або пропажу безвісти під час безпосередньої участі у антитерористичній операції;
- документи про присвоєння звання Героя України;
- рішення суду про встановлення місця проживання дитини;
- рішення суду про позбавлення батьківських прав;
- свідоцтво про народження і витяг з актового запису про народження дитини (для випадку з записом про батька такої дитини в Книзі реєстрації народжень здійснених на підставі частини першої статті 135 Сімейного кодексу України, тобто коли батько вписаний у свідоцтво зі слів матері);
- рішення суду про усиновлення дитини;
- медична довідка про вагітність;
- форма 5 про проходження служби;
- довідка про відсутність заборгованості по аліментам;
- посвідчена нотаріально заява що підтверджує факт утримання.

КРОК 2. Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини видають витяг з наказу.

КРОК 3. Ви здаєте справи та посаду, належну зброю та боєприпаси, інвентарне майно, проходить відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини має бути повністю забезпечена грошовим, продовольчим і речовим забезпеченням. Військовослужбовець до проведення з ним усіх необхідних розрахунків не виключається без його згоди зі списків особового складу військової частини.

КРОК 4. У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання для взяття на військовий облік **прибути до ТЦК та СП**, що зазначений у приписі.

ІЛЮСТРАЦІЯ 4

АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЧЕРЕЗ СІМЕЙНІ ОБСТАВИНИ АБО З ІНШИХ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН

1.6. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ

ENGLISH VERSION

ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІЗ ЧИСЛА ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ У ЗСУ, ДССТ ТА НГУ, **АЛЕ НЕ РАНІШЕ ШЕСТИ МІСЯЦІВ ПРОХОДЖЕННЯ НИМИ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ**

КРОК 1. Подати рапорт про звільнення безпосередньому командирі. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту додаються документи, в даному випадку це можуть бути: витяг з наказу, довідка про проходження служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту та Національній гвардії України, копія паспорту іноземця, посвідчення особи без громадянства.

КРОК 2. Командир в/ч видає **наказ про звільнення**.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини має бути повністю забезпечена грошовим, продовольчим і речовим забезпеченням. Військовослужбовець до проведення з ним усіх необхідних розрахунків не виключається без його згоди зі списків особового складу військової частини.

ПОДАТИ РАПОРТ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ

безпосередньому командирю. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту додаються документи, в даному випадку це можуть бути: витяг з наказу, довідка про проходження служби у ЗСУ, ДССТ, НГУ, копія паспорту іноземця, посвідчення особи без громадянства.

не раніше 6 місяців
безперервної служби

НАКАЗ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ

видається командиром
військової частини.

ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З
ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ІНОЗЕМЦЯМ ТА ОСОБАМ
БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА?

ІЛЮСТРАЦІЯ 5
АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

1.6. THE WAY OF RELEASING A SERVICEMAN AT HIS OWN WILL

ТЕ САМЕ УКРАЇНСЬКОЮ

FOR SERVICEMEN FROM AMONG FOREIGNERS AND STATELESS PERSONS

WHO ARE PERFORMING MILITARY SERVICE UNDER A CONTRACT IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE, THE STATE SPECIAL TRANSPORT SERVICE AND THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE), BUT NOT EARLIER THAN SIX MONTHS OF CONTINUOUS MILITARY SERVICE

STEP#1. Submit a dismissal report to the immediate commander. In the report, describe the above existing circumstances. Notarized documents are attached to the report, in this case they can be: an extract from the order, a certificate of service in the Armed Forces of Ukraine, the State Special Transport Service and the National Guard of Ukraine, a copy of the foreigner's passport, a stateless identity card.

STEP#2. The dismissal order is issued, it is announced by the commander of your military unit.

A person dismissed from military service must be fully provided with monetary, food and material support on the day of exclusion from the personnel lists of a military unit. A military serviceman shall not be excluded from the personnel lists of a military unit without his consent until all the necessary calculations have been made with him.

SUBMIT A DISMISSAL REPORT

to the immediate commander. In the report, describe the above existing circumstances. Notarized documents are attached to the report, in this case they can be: an extract from the order, a certificate of service in the AFU, SSTS or NGU, a copy of the foreigner's passport, a stateless ID.

не раніше 6 місяців
безперервної служби

THE DISMISSAL ORDER IS ISSUED

it's announced by the
commander of your military
unit.

ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З
ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
ІНОЗЕМЦЯМ ТА ОСОБАМ
БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА?

ILLUSTRATION#6
THE WAY OF RELEASING A SERVICEMAN
FROM AMONG FOREIGNERS AND STATELESS PERSONS

1.7. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗВІЛЬНЕННЯМ З ПОЛОНУ

КРОК 1. Подати рапорт про звільнення безпосередньому командирі. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту слід додати документи. В даному випадку це можуть бути копії сторінок паспорту, витяг з наказу військової частини, а тако довідку, що підтверджує перебування військовослужбовця у полоні.

КРОК 2. Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини видають **витяг з наказу**.

КРОК 3. Ви здаєте справи та посаду, належну зброю та боєприпаси, інвентарне майно, проходить відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особі, звільненій з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини мають гарантувати грошове, продовольче і речове забезпечення. До здійснення усіх необхідних розрахунків військовослужбовця не виключають зі списків особового складу військової частини без його згоди.

КРОК 4. У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання для взяття на військовий облік **прибути до ТЦК та СП**, що зазначений у приписі.

Рапорт на звільнення подається безпосередньому командирі. У рапорті слід описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту слід додати документи. В даному випадку це можуть бути копії сторінок паспорту, витяг з наказу військової частини, а також довідку, що підтверджує перебування військовослужбовця у полоні.

**ПОДАТИ
РАПОРТ ПРО
ЗВІЛЬНЕННЯ**

**ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯМ З ПОЛОНУ?**

**ШЛЯХ
ВЕТЕРАНА****ВИТЯГ
З НАКАЗУ**

Видається після погодження рапорту та документів у службах в/ч

**ЗДАТИ
СПРАВИ
ТА ПОСАДУ**

Ви здаєте справи та посаду, належну зброю і боєприпаси, інвентарне майно, проходить відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

**ПРИБУТИ
ДО ТЦК І СП**

У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання прибути до ТЦК і СП, зазначеного у приписі, для взяття на військовий облік.

**ПОКРОКОВИЙ
АЛГОРИТМ
ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ**

ІЛЮСТРАЦІЯ 7
АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯМ З ПОЛОНУ

1.8. ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ПРИЗНАЧЕННЯМ (ОБРАННЯМ) НА ПОСАДУ АБО ПЕРЕБУВАННЯМ НА ПОСАДІ СУДДІ,

СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ, ЧЛЕНА ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ, ЧЛЕНА ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ СУДДІВ УКРАЇНИ, КЕРІВНИКА СЛУЖБИ ДИСЦИПЛІНАРНИХ ІНСПЕКТОРІВ ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ, ЙОГО ЗАСТУПНИКА, ДИСЦИПЛІНАРНОГО ІНСПЕКТОРА ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ.

КРОК 1. Подати рапорт про звільнення безпосередньому командирі. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту слід додати документи. В даному випадку це можуть бути копії сторінок паспорту, витяг з наказу про призначення (обрання) на посаду судді, судді Конституційного Суду України, члена Вищої ради правосуддя, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівника служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, його заступника, дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя, копія трудової книжки з відповідним записом.

КРОК 2. Після погодження рапорту та документів у відповідних службах військової частини видають витяг з наказу.

КРОК 3. Ви здаєте справи та посаду, належну зброю та боєприпаси, інвентарне майно, проходить відповідні служби з обхідним листом, після чого вас виключають зі списків особового складу в/ч.

Особі, звільненій з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини мають гарантувати грошове, продовольче і речове забезпечення. До здійснення усіх необхідних розрахунків військовослужбовця не виключають зі списків особового складу військової частини без його згоди.

КРОК 4. У 5-денний строк ви маєте за обраним місцем проживання для взяття на військовий облік **прибути до ТЦК та СП,** що зазначений у приписі.

В/с має подати рапорт безпосередньому командирі. У рапорті описати вищезазначені наявні обставини. До рапорту слід додати документи. В даному випадку це можуть бути копії сторінок паспорту, витяг з наказу про призначення (обрання) на посаду судді, судді Конституційного Суду України, члена ВРП, члена ВККСУ, керівника служби дисциплінарних інспекторів ВРП, його заступника, дисциплінарного інспектора ВРП, копія трудової книжки з відповідним записом.

ІЛЮСТРАЦІЯ 8. АЛГОРИТМ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИЗНАЧЕННЯМ НА ПОСАДУ СУДДІ

У ВИПАДКУ ЗАГИБЕЛІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

Після отримання рідними від ТЦК та СП сповіщення про смерть військовослужбовця:

1. Військова частина звертається в Національну поліцію щодо загибелі особи для проведення необхідних процедур щодо ідентифікації тіла.
2. ТЦК та СП сповістить родину військовослужбовця про дату та час доставлення тіла загиблого військовослужбовця для поховання.
3. ТЦК та СП узгоджує з членами сім'ї військовослужбовця, представниками місцевої державної адміністрації або органами місцевого самоврядування місце, час та порядок поховання загиблого (померлого) Захисника.
4. ТЦК та СП допомагає родині зібрати документи, необхідні для оформлення допомоги на поховання.
5. Члени сім'ї військовослужбовця мають право звернутись у центри соціального захисту для подання клопотання про призначення пенсії (допомоги) родині загиблого (померлого) Захисника.
6. Члени сім'ї військовослужбовця мають право звернутись в ТЦК та СП для отримання інформації щодо необхідних документів для оформлення одноразової грошової допомоги у зв'язку із смертю Захисника.

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТА ПІЛЬГИ

ДЛЯ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ

2.1.

Члени сімей загиблих військовослужбовців можуть отримати статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України та передбачені законом права, виплати, пільги.

МЕХАНІЗМ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ І ВИПЛАТИ

ОДНОРАЗОВОЇ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ

ЧЛЕНАМ СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО ЗАХИСНИКА / ЗАХИСНИЦІ УКРАЇНИ

Правове регулювання вказаної виплати здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану" та Постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2024 року № 550 "Про затвердження Порядку та строків передачі військовослужбовцем оригіналу особистого розпорядження командира військової частини, командира/керівнику підрозділу органу (служби, військового формування) для зберігання в особовій справі".

Одноразова грошова допомога призначається та виплачується у разі:

- загибелі військовослужбовця Збройних Сил України під час дії воєнного стану;
- смерті осіб, які померли внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого на військовій службі в ЗСУ у період дії воєнного стану під час захисту Батьківщини, участі у бойових діях або забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема, на тимчасово окупованій російською федерацією території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора у період здійснення зазначених заходів, не пізніше ніж через 1 рік після поранення (контузії, травми, каліцтва).

Сума виплати

Сім'ям загиблих осіб виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 15 000 000 гривень.

Хто може отримати одноразову грошову виплату?

- діти, включно з усиновленими, зачатими за життя загиблої (померлої) особи та народженими після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблу (померлу) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;
- вдова чи вдівець;
- батьки (усиновлювачі), якщо вони не були позбавлені батьківських прав або їх батьківські права були поновлені;
- внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);
- особа, з якою загиблий (загибла) спільно проживали, не перебуваючи у шлюбі, але якщо цей факт підтверджено судом;
- утриманці, які визначені згідно Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб звільнених з військової служби та деякі інші особи».

Також військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, має право скласти особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за його вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках.

Коли виникає право на отримання одноразової грошової допомоги?

Особа, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, можуть реалізувати це право з дня його виникнення. Днем виникнення такого права є дата загибелі особи, в період дії воєнного стану, що зазначена у свідоцтві про смерть.

Куди звертатися за допомогою?

Члени сім'ї звертаються до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки незалежно від місця реєстрації.

Перелік необхідних документів:

- заява про виплату одноразової грошової допомоги;
- документ, що посвідчує особу;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- свідоцтво про смерть військовослужбовця;
- документ, що підтверджує родинні зв'язки з загиблим (померлим) військовослужбовцем: а) для дружини/чоловіка – свідоцтва про шлюб; б) для дитини – свідоцтво про народження дитини; в) для батьків – свідоцтво про народження загиблого (померлого); г) для осіб, які перебували на утриманні загиблого (померлого) документ, що підтверджує перебування на утриманні загиблого (померлого) військовослужбовця;
- згода на обробку персональних даних;
- довідка про притягнення до кримінальної відповідальності, відсутність (наявність) судимості або обмежень;
- свідоцтво про зміну імені – у разі зміни прізвища, імені, по батькові (оригінал та завірена копія);
- рішення місцевої державної адміністрації, виконавчого органу місцевої ради або суду про встановлення над дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування, опіки, піклування, – для законних представників неповнолітніх дітей загиблого (померлого);
- посвідчення члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України;
- довідка з реквізитами рахунка, відкритого в банку на ім'я одержувача грошової допомоги.

ПІЛЬГИ ЧЛЕНАМ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ

Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" особам, на яких поширюється чинність цього Закону, надаються такі пільги:

- безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів;
- безплатне першочергове зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);
- безплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

- 50-процентна знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 м² загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);
- 50-процентна знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання. Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю. Для сімей, що складаються лише з непрацевдатних осіб, надається 50-процентна знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);
- 50-процентна знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;
- позачерговий безплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир;
- користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;
- щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;
- першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;
- виплата допомоги по тимчасовій непрацевдатності в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;
- використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;
- переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації;
- позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій. Особи, зазначені в цій статті, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік. Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані подавати допомогу особам з інвалідністю внаслідок війни і сім'ям загиблих військовослужбовців у будівництві індивідуальних жилих будинків. Земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва відводяться зазначеним особам у першочерговому порядку;
- одержання позики на будівництво, реконструкцію або капітальний ремонт жилих будинків і подвірних будівель, приєднання їх до інженерних мереж, комунікацій, а також позики на будівництво або придбання дачних будинків і благоустрій садових ділянок з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва. Зазначені позики надаються в порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України;
- першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків, технічне обслуговування та забезпечення стоянками транспортних засобів;
- зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;
- позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 % від тарифів вартості основних та 50 % – додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 % від затверджених тарифів.
- першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побутової, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;
- позачергове влаштування до закладів соціального захисту населення, а також обслуговування службами соціального захисту населення вдома. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за ветераном війни, в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України;
- вступ поза конкурсом до державних та комунальних вищих навчальних закладів на спеціальності, підготовка за якими здійснюється за рахунок коштів відповідно державного та місцевих бюджетів;

■ щорічно до Дня Незалежності України членам сімей військовослужбовців, учасників бойових дій на території інших держав, прирівняних до них осіб, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби чи на території інших держав під час воєнних дій та конфліктів, а також дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, які не одружилися вдруге, та дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, виплачується разова грошова допомога.

Кабінетом Міністрів України, місцевими радами, підприємствами, установами, організаціями можуть встановлюватися й інші пільги та гарантії соціального захисту сімей військовослужбовців.

ЯКЩО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ ЗНИК БЕЗВІСТИ

Військовослужбовець вважається зниклим безвісти, якщо:

■ **відсутні точні дані щодо долі військовослужбовця**, який не повернувся після виконання бойового завдання (побратими не можуть точно визначити, чи особа потрапила у ворожий полон чи загинула на полі бою)

■ якщо **побратими свідчать, що особа ймовірно потрапила у полон**, але немає достатньо доказів;

■ якщо **побратими свідчать, що особа ймовірно загинула**, але немає можливості перевірити місце зникнення чи забрати тіло загиблого через активні бойові дії.

Після отримання сповіщення від ТЦК та СП, що військовослужбовець зник безвісти **потрібно подати Заяву про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин** до територіального органу Національної поліції України.

У заяві **вказується максимально повна відома заявнику інформація щодо Захисника та його зникнення** – всі відомі обставини щодо місця перебування, особливих прикмет (татуювання, шрами, пірсинг і т.д.), речей, які він міг би мати із собою (мобільний телефон, документи, прикраси) тощо. Також найближчий родич Захисника має здати біологічні зразки для порівняння ДНК-профілів.

Кримінальне провадження по факту зникнення особи не закривається допоки не буде з'ясовано долю зниклої особи.

Через 24 години з часу подання заяви про зникнення (відповідно до ст. 60 КПК України) потрібно отримати витяг з ЄРДР, де безпосередньо буде зазначено ПІБ слідчого у справі.

Відомості, зазначені у заяві про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин, підлягають внесенню до Єдиного реєстру осіб зниклих безвісти за особливих обставин.

ПОШУК

ЗНИКЛОГО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ТРИВАЄ:

- до того часу, як особа вийде на зв'язок або повернеться;
- до того часу, як особа буде знайдена серед полонених та повернута після закінчення активних бойових дій або передана росією під час обміну військовополоненими.
- до того часу, як тіло зниклої особи буде знайдено та ідентифіковано (на підконтрольній території України) або репатрійовано (повернуто) з непідконтрольної території та ідентифіковано.

У разі, якщо Захисник зник безвісти у зв'язку з воєнними діями на строк більше ніж 2 роки (або мінімум 6 місяців за окремих умов), **родина може звернутися до суду з заявою про визнання його померлим** та надалі звернутися для отримання відповідних виплат.

Заява подається родичами померлого або їх законними представниками, і **в ній відповідно до ст. 318 ЦПК України повинно бути зазначено:**

- який факт заявник просить встановити та з якою метою;
- причини неможливості одержання або відновлення документів, що посвідчують цей факт;
- докази, що підтверджують факт;
- докази, що підтверджують викладені заявником обставини (наприклад, письмові свідчення очевидців, фототаблицю з місця поховання, медичні документи про смерть тощо);
- довідку про неможливість відновлення втрачених документів (наприклад, письмова відмова органів державної реєстрації актів цивільного стану).

Особа, яка визнається померлою у зв'язку з воєнними діями, може бути визнана такою з дня її вірогідної смерті, а не з того дня, коли рішення суду набуде чинності (ч. 3 ст. 46 ЦК України).

Відповідно до роз'яснень, даних в п. 13 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 5 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення», громадянин може бути оголошений в судовому порядку померлим у разі неможливості встановлення факту його смерті, який встановлюється судом за умови підтвердження доказами, що ця подія мала місце у певний час та за певних обставин.

Рішення суду про визнання особи померлою є підставою для одержання свідоцтва про смерть у органах ДРАЦС.

ЯКЩО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ ПОТРАПИВ У ПОЛОН

Якщо прийшло сповіщення від ТЦК та СП про потрапляння військовослужбовця у полон, **потрібно:**

- **подати заяву щодо безвісти зниклих громадян**, їх викрадення або потрапляння у полон до відповідного територіального органу Національної поліції України (якщо цього ще не зроблено раніше);
- зафіксувати **реєстраційний номер заяви**, а також **забрати витяг із ЄРДР**, де буде зазначено ПІБ слідчого у справі. За кожним фактом зникнення, викрадення або потрапляння у полон органом досудового розслідування відкривається кримінальне провадження;
- разом із наданням заяви про вказаний факт, **здається біологічний зразок для виведення ДНК-профілю**. Зразки відбираються у біологічних батьків або дітей зниклої особи (для цього необхідно мати при собі паспорт та свідоцтво про народження дитини);
- у разі виявлення матеріалів чи **в разі надходження будь-якої інформації** щодо полоненого (телефонний дзвінок, лист, інформація від свідків) її **потрібно повідомити слідчому**, подати через Особистий кабінет Координаційного штабу;
- після цього варто увійти в Особистий кабінет Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими та подати заяву про полон або зникнення Захисника. Крім цього, варто звернутись в Об'єднаний центр з координації пошуку та звільнення незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України (СБУ).

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ПОТРІБНО МАТИ

РОДИНИ БЕЗВІСТИ ЗНИКЛИХ/ПОЛОНЕНИХ:

1. Сповідання від територіального центру комплектування та соціальної підтримки;
2. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань.

3. Витяг з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин - видає Департамент інформатизації МВС України за зверненням.

4. Посвідчення на право користування пільгами членів сімей військовослужбовців, які загинули (померли) чи пропали безвісти під час проходження військової служби

5. Підставою для видачі посвідчення є документ, який підтверджує факт загибелі (смерті) чи зникнення безвісти військовослужбовця, виданий територіальним центром комплектування та соціальної підтримки.

6. Лист Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Національного інформаційного бюро, Об'єднаного центру з координації пошуку та звільнення незаконно позбавлених волі осіб внаслідок збройної агресії РФ при Службі безпеки України із підтвердженням обліку Захисника в Реєстрі оборонців України, які перебувають у полоні держави агресора, або його включення до Обліку військовополонених ворогів, а також оборонців України, які перебувають у полоні держави-агресора.

ВИПЛАТА ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

РОДИНІ ПОЛОНЕНИХ, ЗАРУЧНИКІВ, ІНТЕРНОВАНИХ ТА ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ

Родинам військовослужбовців, які потрапили в полон, стали заручниками, інтернованими, або зниклими безвісти, проводяться виплати в межах грошового забезпечення Захисника, відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. N 884.

Безвісно відсутнім для цілей цієї виплати військова частина вважає зниклого безвісти під час захисту Вітчизни військовослужбовця, щодо якого понад 15 днів відсутні відомості про місце його перебування, за виключенням відомостей про самовільне залишення військової частини або місця служби.

Виплата грошового забезпечення здійснюється згідно особистого розпорядження військовослужбовця. У разі відсутності особистого розпорядження – особам першої черги, крім тих осіб, які одержують аліменти:

- дружині / чоловіку;
- неповнолітнім дітям;
- дітям з інвалідністю з дитинства, незалежно від віку;
- батькам, яких не позбавлено батьківських прав.

Особам другої черги, у разі відсутності осіб першої черги:

- повнолітнім дітям;
- рідним братам / сестрам.

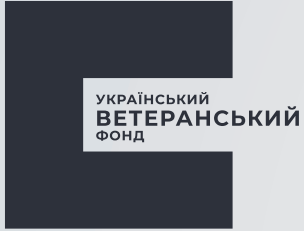
У разі письмової відмови однієї з осіб від виплати грошового забезпечення, її частка рівномірно розподіляється між іншими особами, які мають право на її одержання.

Після того, як військовослужбовця наказом командира частини оголошено захопленим у полон або зниклим безвісти, **документи слід подати до будь-якого зручного за місцем розташування ТЦК та СП, незалежно від місця реєстрації.**

До заяви додаються:

- копії сторінок паспорта повнолітніх членів сім'ї з даними про прізвище, ім'я та по батькові і реєстрацію місця проживання (перебування);
- довідка про реєстрацію місця проживання (перебування) членів сім'ї (у разі відсутності такої інформації в паспорті);
- копія свідоцтва про шлюб (у разі наявності);
- копії свідоцтв про народження дітей (у разі наявності);
- копія довідки про ідентифікаційний код (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від коду – копія сторінки паспорта з такою відміткою).

Командир (начальник, керівник) військової частини (установи, організації) розглядає протягом 15 днів подані документи та приймає рішення щодо виплати або відмови у виплаті грошового забезпечення, про що повідомляє заявнику в письмовій формі.

Міністерство
у справах
ветеранів
України

Міністерство
оборони
України

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Проект «Шлях ветерана» реалізовано
Українським ветеранським фондом

у співпраці з
Міністерством
оборони України

за підтримки
Міжнародного фонду
«Відродження»

Звернутись за юридичною консультацією та
отримати більше можливостей для ветеранів
можна на сайті
veteranfund.com.ua

© Український ветеранський фонд
Київ – 2025